

То плема говорило зендскы изыкъ и вѣровало Заратовѣ вѣрж. Отъ него плема множество минѣло въ шестый вѣкъ прѣди Христа въ Българиѣ и смѣсило са съ вышепоманѣтымъ. Отъ того остало, та днѣсь въ Българиѣ са съхраниль Самъскрѣтъ и Зендскы изыкъ какъ то и Сивова и Заратова вѣра. Ны о тому прѣдмѣту смы говорили обшырно и доказали съ необоримы доказательства въ трѣтаѣ часть Показалеца, кой са надѣимы скоро да излѣзи на свѣтъ.

- 17) Кога е умрѣль Казасъ Артинъ, казвалъ ми е очевидецъ, чи Султанъ Махмудъ повелѣлъ да принесѣтъ тѣло му близо при палата, да го види и за послѣдныи пѣтъ. Артинъ е умрѣль отъ между 1830 до 1832 или 1833 лѣто; тѣчно не знаѣмъ.
- 18) Въ Турско таи клевета е имала всакогы силѣ, а найпаче ѣ употреблало и до скоро употреблаваше грѣцкое свашенство да гони образованы и по знаманиты Българы отъ Българиѣ. За Турцы довольно е было да имѣ покажи нѣкой иѣкого си за такѣвъ съ голы само рѣчи и безъ никаквы доказательства, а абие того несчастника го е чѣкало вѣсило или шырокыи мечъ — палюшь. Многи бѣдни Българи сѣ станѣли жрѣтвѣ на такива клеветы, коимъ имана може бы единъ днѣ да види народнаи наша повѣстность.
- 19) Павелъ умалитѣлно Павликъ по свойству Малорускому изыку, отъ Павликъ же *Павликианъ* прилагатѣлно. Гърци трѣба да имѣтъ писано нѣщо за свои покатоличени братиѣ и отъ тамо можи да са разисни иѣще по добрѣ той-зи прѣдмѣтъ.
- 20) Въ найстари врѣмана Българи убивали плѣнницы си въ врѣма срѣжения, нѣ въ послѣдныи врѣмана гы завождали у дома си и карали гы да копаѣтъ земѣ и да имѣ работѣтъ. *Рабъ* происходитъ отъ *рѣбѣ* = копаѣмъ — ровѣмъ трапища, *рабъ* = копачъ. А отъ *рабъ* произишло рѣчь *работа* = копанье, кое е было найстаро занатие. Послѣ дошла та рѣчь да са зѣма за всако рѣкодѣлие. Такива роби — работници имало въ Българиѣ, царски, болѣрски и воиводски, и всаки юнакъ Българинъ е ималъ по нѣколко си, да имѣ работѣтъ земѣ. А послѣ крѣщения Прѣславскаго двора, къту сѣ приубѣриѣли изычьскы Храмове на чѣрквы и сѣ съставили иношкы домове отъ Христианы обитаеми, (защото и прѣди Христианства Българи имали такива иношкы обиталища, и иноци носили има *самаци*, а инокини — *само-диви* = само-дѣви), и имѣ отдѣлили земы, всаки подарилъ по нѣколко отъ робы си манастирамъ. И тии станѣли мѣнастирски роби — работници. Мѣнастири гы заселили въ селены и защищавали гы, защо то имѣ сѣ были нуждни да имѣ работѣтъ. Такива сѣ възпоманѣеми роби по нѣколко си стары българскы грамоты, съхранени по нѣкои си мѣнастиры. Разумѣва са чи тии роби отъ иностранныи станѣли сѣ Българи, къту сѣ изгубили постѣпенно изыкъ си. Тии сѣ были найного отъ Гърцы, съ коимъ сѣ имали много работы Българи. Такива остатки отъ заробени Сърбы въ врѣма Симеона са нахождѣтъ иѣще до днѣсь въ Българиѣ около Еленѣ въ търновско окръжие. Живо доказательство е изыкъ имѣ, а и повѣстность споманува това заробванье Сърбовъ отъ Симеона и между народу са е съхранила пословица: *сърбски лѣки*.